

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

429

Vragen van de leden **Gesthuizen** en **De Wit** (beiden SP) aan de minister van Justitie over *de verdenking van vastgoedfraude bij pensioenfondsbeheerder AZL* (ingezonden 29 september 2010).

Antwoord van minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 12 november 2010) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2010–2011, nr. 277.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «OM verdenkt directeur pensioenfonds AZL van omkoping»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe kan het dat de vreemde verkoopconstructie, waarbij een pand meerdere keren op een dag van eigenaar veranderde terwijl de prijs onverklaarbaar fors steeg, niet direct is opgemerkt?

Antwoord 2

De notaris is de eerst aangewezen functionaris om onregelmatigheden bij onroerendgoedtransacties op te merken. Degenen die een doorverkoopconstructie te kwader trouw gebruiken, zullen onregelmatigheden echter willen verbergen voor de notaris. Een door mij bij het Kadaster en de gemeente Rotterdam gestarte pilot had als doel de transparantie van vastgoedtransacties te bevorderen (TK, 2008–2009, 29 911, nr. 16). In deze pilot heeft het Kadaster onder andere gewerkt aan een systeem om notarissen eerder in de keten die een vastgoedtransactie behelst van meer informatie te kunnen voorzien. Het Kadaster kan het notariaat naast het reeds werkzame Kadaster-on-Line het systeem «Gebeurtenis gedreven informatie (GGI)» bieden. Hierbij neemt de notaris een abonnement op het over te dragen object en wordt vanaf dat moment geautomatiseerd geïnformeerd over eventuele wijzigingen in de registratie.

¹ Financieele Dagblad, «OM verdenkt directeur pensioenfonds AZL van omkoping» en «Vastgoedbelegger Woudstaete in problemen met justitie door giften aan werknemers zakenpartners», 27 september 2010.

Opsporingsdiensten zijn bij het bestrijden van vastgoedfraude afhankelijk van signalen van notarissen en bijvoorbeeld de Belastingdienst. Naar dergelijke signalen wordt ook actief gezocht door opsporingsdiensten door informatie uit onderzoeken te analyseren.

Over de gang van zaken in de onderhavige zaak kan ik vanwege het opsporingsbelang geen mededelingen doen.

Vraag 5

Is het waar dat openbare behandeling van deze zaak tot nu toe is voorkomen, omdat relevante strafrechtelijke antecedenten bij de verdachten zouden ontbreken en een openbare zitting reputatieschade op zou leveren? Is dit een legitiem argument, waarop eenieder een beroep kan doen? Of geldt dit argument slechts voor «witte boorden», mensen met een hoge positie in het bedrijfsleven?

Antwoord 5

Nee. Het Openbaar Ministerie (OM) heeft de verdachten gedagvaard voor de zitting van 29 oktober 2008 van de rechtbank te Den Bosch. Door alle verdachten is tegen de dagvaarding een bezwaarschrift ingediend. De behandeling van de bezwaarschriften vindt plaats in de raadkamer van de rechtbank en dergelijke raadkamerzittingen zijn niet openbaar.

Vraag 3

Is het waar dat een groot deel van de strafbare feiten inmiddels is verjaard door een inschattingfout van het Openbaar Ministerie (OM)?² Waarom is in dit geval verzuimd de verjaring van de strafbare feiten te stuiten? Hoe is dit mogelijk, gelet op het feit dat de bestrijding van vastgoedfraude topprioriteit wordt genoemd?

Antwoord 3

Het OM heeft hieromtrent het volgende meegedeeld. Bovengenoemde bezwaarschriften van twee van de vier verdachten over het verjaard en niet tijdig gestuit zijn van de strafbare feiten, zijn door de raadkamer ongegrond verklaard. Deze verdachten hebben daar geen hoger beroep tegen ingesteld. De behandeling van de strafzaken tegen deze twee verdachten kan in ieder geval doorgaan.

Ten aanzien van de twee andere verdachten loopt de procedure over de vermeende verjaring nog. De Hoge Raad heeft die zaken terugverwezen naar het Gerechtshof. Het OM stelt zich op het standpunt dat sprake is geweest van stuiting van de verjaring.

Vraag 4

Is er naar uw mening voldoende capaciteit en expertise voor de bestrijding van vastgoedfraude? Zo nee, welke maatregelen gaat u nemen?

Antwoord 4

Ondermeer voor de aanpak van deze vorm van fraude is binnen het OM een gespecialiseerd parket gevormd, te weten het Functioneel Parket. Binnen het Functioneel Parket is op dit terrein bijzondere expertise ontwikkeld. Ten aanzien van de opsporings-, vervolgings-, en zittingscapaciteit is uw Kamer eerder bericht dat deze niet oneindig is. Daarom moet altijd een selectie worden gemaakt bij het oppakken van strafzaken. Ik ben van mening dat er voldoende expertise is en dat met de beschikbare capaciteit vastgoedfraude zo goed mogelijk wordt aangepakt.

Tevens is onder regie van mijn ambtsvoorganger en de ambtsvoorgangers van de Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Financiën ingezet op een samenhangende strategie gericht op verschillende actoren om misbruik van, en manipulatie met, vastgoed aan te pakken (TK, 2008–2009, 29 911, nr. 16).

Verder verwijs ik naar mijn brief van 1 april 2010 over onder andere het Vastgoed Intelligence Center (VIC; TK, 2009–2010, 29 911, nr. 40). Het VIC ondersteunt de programmatische aanpak van vastgoedgerelateerde georgani-

² Financieele Dagblad, «Officier van Justitie verzuimt tijdig verjaring affaire te stuiten», 27 september 2010.

seerde misdaad op zaaksniveau door analyses van concrete zaken en op strategisch niveau door onder andere het in beeld brengen van fenomenen.

Vraag 6

Overweegt u in deze zaak toestemming te geven aan een eventuele schikking tussen de verdachten en het OM waardoor strafrechtelijke vervolging wordt voorkomen? Zo ja, waarom? Bent u bereid deze toestemming niet te verlenen en in ieder geval nader overleg met de Kamer over de schikkingen in fraudezaken af te wachten?

Antwoord 6

De verdachten zijn gedagvaard. Het OM heeft meegedeeld dat het afdoen van de strafzaak door middel van een transactie op dit moment niet aan de orde is.

Vraag 7

Zijn er ex-mijnwerkers of andere pensioenrechthebbenden benadeeld door deze fraude? Zo ja, hoe wordt daarmee omgegaan?

Antwoord 7

Het OM heeft meegedeeld dat uit het strafrechtelijk onderzoek niet is gebleken dat er ex-mijnwerkers of andere pensioengerechtigden zijn benadeeld door deze fraude.